

20/03/2022

ЕКОНОМІЧНИЙ ФРОНТ

Фінансові та корпоративні
питання бізнесу під час війни

GOLAW

Форс-мажор

Військова агресія Російської Федерації проти України та введення воєнного стану в Україні є форс-мажорними обставинами.

Виникнення форс-мажорних обставин (обставини непереборної сили) засвідчено відповідним [листом Торгово-промислової палати України від 28.02.2022 року № 2024/02.0-7.1.](#)

Вказаним листом ТПП України підтвердила, що зазначені обставини з 05:30 24 лютого 2022 року до їх офіційного закінчення, є надзвичайними, невідворотними та об'єктивними обставинами для суб'єктів господарської діяльності та/або фізичних осіб по договору, окремим податковим та/чи іншим зобов'язанням/обов'язком, виконання яких/-го настало згідно з умовами договору, контракту, угоди, законодавчих чи інших нормативних актів і виконання відповідно яких/-го стало неможливим у встановлений термін внаслідок настання таких форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили).

При цьому, необхідно наголосити, що наявність вказаного листа ТПП України не знімає обов'язку сторін по договору отримувати в подальшому відповідний сертифікат ТПП України для підтвердження неможливості виконання зобов'язань у зв'язку із форс-мажором

Контакти:

+380 44 581 1220

Дізнатися більше:

www.golaw.ua

Проведення державної реєстрації під час воєнного стану та робота державних реєстрів

Враховуючи запровадження воєнного стану в Україні, [Кабінет Міністрів України встановив](#) певні особливості проведення державної реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, а також речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень.

Таким чином, державна реєстрація юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, а також речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень в умовах воєнного стану проводиться виключно державними реєстраторами та іншими посадовими особами Міністерства юстиції, його територіальних органів, які включені до спеціального переліку державних реєстраторів, затвердженого Мін'юстом, та яким надано доступ до відповідних реєстрів. Проведення відповідної державної реєстрації може здійснюватися на підставі надісланих заявником електронною поштою або за допомогою інших засобів зв'язку документів в електронній формі, що створені з дотриманням вимог законодавства.

Державна реєстрація проводиться незалежно від місцезнаходження нерухомого майна, місцезнаходження юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців чи громадських формувань.

Функціонування державних реєстрів наразі в Україні призупинено. Станом на 17.03.2022 відновлено дію спадкового реєстру, реєстру довіреностей, єдиного реєстру спеціальних бланків нотаріальних документів, реєстру актів цивільного стану та реєстру аграрних розписок в усіх областях України окрім Донецької, Луганської, Харківської, Сумської, Чернігівської, Херсонської, Миколаївської та Запорізької областей.

Здійснення нотаріальних дій

Державні та приватні нотаріуси України в умовах воєнного стану продовжують працювати та вчиняти невідкладні нотаріальні дії, такі як засвідчення довіреностей, заповітів, засвідчення справжності підпису на заявах, відкриття спадкових справ, крім міст/районів, де така можливість відсутня у зв'язку з веденням активних бойових дій.

Під час воєнного стану нотаріусам також [дозволено](#) посвідчувати довіреності та заповіти, засвідчувати справжність підпису на документах без використання спеціальних бланків нотаріальних документів.

Важливою зміною є також зупинення перебігу строку для прийняття спадщини на час дії воєнного стану.

Правила здійснення платежів з-за кордону та за кордон

Актуальні правила наразі містяться в Постанові НБУ «Про роботу банківської системи в період запровадження воєнного стану» №18 від 24.02.2022 (надалі – «Постанова»).

Перш за все слід наголосити, що жодних обмежень на здійснення платежів з-за кордону не введено. Відтак, здійснення всіх оплат та розрахунків за виконані роботи, надані послуги тощо, відбуваються вільно та без будь-яких запроваджених обмежень у зв'язку із воєнним станом.

Але слід відмітити окремі обмеження, зокрема: заборона зарахування коштів на рахунки клієнтів фізичних осіб за переказами, ініційованими з використанням електронних платіжних засобів, емітованих учасниками міжнародних платіжних систем, що здійснюють свою діяльність на території Російської Федерації та Республіки Білорусь; заборона приймати в Україні електронні платіжні засоби (включаючи перекази, здійснення розрахунків та видачу готівки), емітовані учасниками міжнародних платіжних систем, що здійснюють свою діяльність на території Російської Федерації та Республіки Білорусь.

Стосовно платежів за кордон, Постановою запроваджено заборону на здійснення відповідними установами за дорученням клієнтів транскордонних переказів валютних цінностей з України, крім здійснення:

- власних операцій банків, включаючи розрахунки з міжнародними платіжними системами;
- імпортних операцій резидентів з купівлі товарів критичного імпорту за переліком, затвердженим Кабінетом Міністрів України;
- валютних операцій МФО, уключаючи представництва МФО, а також валютних операцій резидентів та нерезидентів з переказу коштів в іноземній/національній валюті з метою розрахунків з МФО або з його представництвом;
- валютних операцій резидентами та нерезидентами для проведення мобілізаційних та інших заходів (потреб), визначених законами України, що регулюють відносини у сферах забезпечення національної безпеки та оборони;
- операцій з оплати витрат на лікування в медичних закладах іноземної держави, оплати витрат на транспортування хворих, оплати витрат, пов'язаних зі смертю громадян за кордоном (транспортні витрати та витрати на поховання);

- на підставі окремих дозволів (рішень) Національного банку України, що приймаються на підставі звернень Кабінету Міністрів України, міністерств та інших державних органів України;
- переказів на користь дипломатичних представництв, консульських установ України за кордоном;
- розрахунків за кордоном з використанням електронних платіжних засобів або використання електронних платіжних засобів для отримання готівкових коштів.

Ліміти щодо операцій з транскордонного переміщення валютних цінностей

Відповідно до Положення «Про заходи захисту та визначення порядку здійснення окремих операцій в іноземній валюті» № v0005500-19 від 15.01.2022, в Україні можливе вільне, без надання будь-яких додаткових документів, здійснення фізичними особами валютних операцій з транскордонного переміщення валютних цінностей шляхом їх вивезення/пересилання за межі України в загальній сумі, що не перевищує на день вивезення/пересилання еквіваленту **10 000 євро**.

У випадку здійснення таких операцій із сумами, що перевищують зазначений ліміт, необхідне надання документів, що підтверджують:

- зняття фізичною особою готівки з власних рахунків у банках і квитанції про здійснення валютно-обмінної операції з цією готівкою (у разі здійснення такої операції) виключно на ту суму, що перевищує на день вивезення/пересилання в еквіваленті 10 000 євро;
- придбання цією особою банківських металів у банках та/або Національному банку виключно на ту суму, що перевищує на день вивезення/пересилання в еквіваленті 10 000 євро.

Відповідні документи є чинними протягом 90 днів.

В той же час, 04.03.2022, Постановою НБУ №36 були запроваджені зміни, що фактично прибрали ліміти на здійснення транскордонного переміщення валютних цінностей шляхом їх вивезення/пересилання за межі України. Тобто, фізичні особи отримали змогу переміщення за межі валютних цінностей у будь-якому розмірі, без надання будь-яких підтверджувальних документів.

Контакти:

+380 44 581 1220

Дізнатися більше:

www.golaw.ua

Проте така можливість мала місце досить короткий період часу та вже 13.03.2022 була виключена Постановою НБУ №51. Відтак, наразі, для вивезення/пересилання за межі України валютних цінностей в загальній сумі, що перевищує на день вивезення/пересилання еквіваленту 10 000 євро, необхідне надання підтвердних документів, що визначені вище.

КЛЮЧОВІ КОНТАКТИ:

Макс Лебедєв

Партнер, керівник практики корпоративного права та M&A, адвокат

m.lebedev@golaw.ua

Олександр Мельник

Старший юрист, адвокат

o.melnyk@golaw.ua

GOLAW

Київ | Берлін

www.golaw.ua

Контакти:

+380 44 581 1220

E-mail:

info@golaw.ua